

Sygn. akt IV CZ 58/09

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa K.K.

przeciwko L.A.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 17 września 2009 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 30 kwietnia 2009 r., sygn. akt [...],

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając Sądowi
Apelacyjnemu rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w
sprawie.**

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2009 r. Sąd Apelacyjny odrzucił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w B. stwierdzając, że pełnomocnik powoda uiszczył opłatę od apelacji na konto Sądu Apelacyjnego, a na konto Sądu Okręgowego w B. opłata ta została przelana już po terminie do wniesienia apelacji, co skutkuje odrzuceniem apelacji na podstawie art. 130² § 3 k.p.c. w zw. z art. 373 k.p.c.

Odnosząc się do zmiany § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie sposobu uiszczania opłat sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 27, poz. 199 ze zm.), jaka nastąpiła od dnia 15 marca 2008 r. w wyniku wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 kwietnia 2008 r. Sk 11/07 (OTK-A 2008/3/47, Dz. U. Nr 84, poz. 517) Sąd Apelacyjny uznał, że stwierdzenie przez Trybunał niezgodności z Konstytucją użytego w tym przepisie słowa „właściwego” nie oznacza, iż obecnie opłata od apelacji może być uiszczona w dowolnym sądzie. Wskazał, że po powyższej zmianie przepis ten stanowi, iż „opłaty sądowe w sprawach cywilnych uiszcza się w formie bezgotówkowej na rachunek bieżący dochodów sądu (...)”, a zgodnie ze stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego, o tym, na konto którego sądu należy wnieść opłatę, decydują przepisy art. 369 § 1 i art. 373 k.p.c. oraz art. 9 u.k.s.c. określające kompetencje sądów w postępowaniu apelacyjnym. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, z chwilą wejścia w życie zmiany wynikającej z powyższego orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, profesjonalny pełnomocnik winien mieć świadomość, że opłata taka, zwłaszcza w świetle uzasadnienia wyroku Trybunału, powinna być uiszczona w sądzie, który wydał zaskarżony wyrok, podobnie, jak do tego sądu wnosi się środek odwoławczy. Nie spełnia tego wymagania, w ocenie Sądu Apelacyjnego, uiszczenie opłaty w każdym innym sądzie choćby nastąpiło w terminie, jeżeli po przekazaniu jej przez ten sąd, opłata wpłynęła do właściwego sądu, to jest sądu pierwszej instancji, już po terminie.

W zażaleniu na powyższe postanowienie pełnomocnik powoda zarzucając jego sprzeczność z wyżej wskazanymi przepisami ukształtowanymi wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 kwietnia 2008 r. SK 11/07 i jego wykładnią wynikającą z uzasadnienia tego wyroku, wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione.

Sąd Apelacyjny dokonał błędnej wykładni zarówno § 2 ust. 1 cytowanego wyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. (Dz. U. Nr 27, poz. 199 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym po wejściu w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 kwietnia 2008 r. Sk 11/07, jak i art. 369 § 1 k.p.c., art. 373 k.p.c. oraz art. 9 u.k.s.c., pomijając tak treść sentencji powyższego wyroku, jak i uzasadnienia, a także powszechnie już przyjętą wykładnię powyższych przepisów dokonaną w orzecznictwie Sądu Najwyższego po wejściu w życie wyroku Trybunału.

Jak bowiem wskazał Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu powyższego wyroku, po zmianie § 2 ust. 1 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 stycznia 2006 r. przez usunięcie słowa „właściwego”, dla określenia właściwego sądu, na rachunek którego strona musi uiścić należną opłatę od apelacji, konieczne jest sięgnięcie do regulacji zawartych w art. 369 § 1 k.p.c. i art. 373 k.p.c. oraz art. 9 u.k.s.c., które określają kompetencje sądu pierwszej i drugiej instancji w postępowaniu apelacyjnym. Z przepisów tych wynika, że zarówno sąd pierwszej jak i drugiej instancji pełnią określone role w postępowaniu apelacyjnym na etapie wstępnym tego postępowania obejmującym kontrolę formalnej dopuszczalności apelacji, co nie pozwala na uznanie jednego z nich za sąd niewłaściwy z punktu widzenia wniesienia opłaty sądowej. Jak zatem stwierdził jednoznacznie Trybunał Konstytucyjny, w tej sytuacji oraz biorąc pod uwagę ratio legis opłaty sądowej, sąd apelacyjny nie może być uznany za sąd niewłaściwy do uiszczenia tej opłaty, co prowadzi do wniosku, że warunek uiszczenia opłaty od apelacji należy uznać za spełniony zarówno wtedy, gdy opłata zostanie uiszczona na rachunek sądu

niższej instancji, jak i wtedy, gdy zostanie uiszczona na rachunek sądu wyższej instancji.

Takie samo stanowisko zajął jednolicie Sąd Najwyższy, czego wyrazem są między innymi postanowienia z dnia 8 sierpnia 2008 r. V CZ 45/08, z dnia 17 lipca 2008 r. II PZ 15/08 i z dnia 28 listopada 2008 r. V CZ 77/08 (nie publ.), w których stwierdzono, że sądem właściwym do wniesienia opłaty od apelacji jest zarówno sąd pierwszej instancji, który wydał zaskarżony wyrok, jak i sąd drugiej instancji właściwy do rozpoznania apelacji od tego wyroku.

Z tych względów opłatę od apelacji uiszczoną przez pełnomocnika powoda na rachunek Sądu Apelacyjnego należało uznać za wniesioną do właściwego sądu, w rozumieniu omówionych wyżej przepisów, co skutkowało uchyleniem zaskarżonego postanowienia o odrzuceniu apelacji, jako wydanego bez podstawy prawnej (art. 398¹⁶ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.). O kosztach postępowania zażaleniowego należnych powodowi orzeknie Sąd Apelacyjny w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.